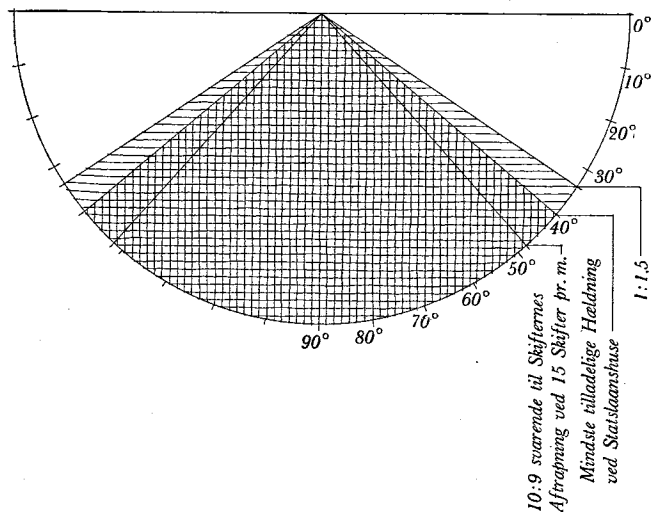

3	34	348	348.1		348.11	Blad 1
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltag		Tegl paa Lægter	

Maj 1948

Skema over anvendelige Taghældninger for Tegl paa Lægter. Krydskraveringen angiver det sikre Omraade. Enkeltskraveringen angiver Grænseomraadet, hvor særlig stor Omhu med Tagets Tætning er paakrævet. Ved stejle Tage maa Fastgørelsen udføres med særlig Omhu, evt. bindes eller sømnes alle Tagsten til Lægterne.

Vægt: (incl. Lægter): ca. 50 kg pr. m² Tagflade.

Isoleringsøve: (Understrygning forudsat): $k = \text{ca. } 5$.

Tæthed overfor Regn, Sne og Vind:

Uglaserede Tagsten er som Regel en Del porøse, saalænge de er nye. Normalt ophører dette efter ca. 1 Aars Forløb, idet Luftens Støv sætter sig i Porerne og tætnet dem.

Taget er iverigt tæt, Understrygning forudsat. Tagkonstruktionens Stabilitet er af afgørende Betydning for Tætheden, idet det understrøgne Tegltag er meget uelastisk. Tegltag af Falstagsten nøjagtigt udført dækker mod Regn, selvom det ikke er understrøget, men ikke mod Vind og Fygesne.

Holdbarhed overfor Vejrliget:

Kan normalt ligge i over 100 Aar.

Dette gælder ogsaa Tage af glaserede Tagsten, idet dog selv ubetydelige Ridser i Glasuren kan foraarsage, at denne springer af i Frost. En afgørende Forudsætning for, at glaserede Tage kan holde, er dog, at de fornødne Ventilationssten oplægges. Tagsten ændrer Farve under Vejrligets Paavirkning paa samme Maade som Mursten.

Holdbarhed overfor mekaniske Paavirkninger:

Yder ringe Modstand overfor Stød og Slag, hvilket faar Betydning f. Eks. ved Landbrugsbygninger, hvor der arbejdes med Forke eller andre Redskaber under den ubeskyttede Tagflade.

Modstand overfor Ild:

Meget brandhæmmende ved Paavirkning udefra.

Bearbejdelse:

Tagsten hugges eller klippes med særligt Værktøj. Der hugges eller bores Hul for Søm.

Vedligeholdelse:

Minimal Vedligeholdelse ved rigtig og god Udførelse. En stabil Tagkonstruktion fordres, for at Understrygningen skal kunne holde.

Materialer:

Ang. Tagsten, se Gruppen Materialer under Ler, Lervarer, Tegltagprodukter.

Ang. Glastagsten, se Gruppen Materialer under Materialer, Diverse, Glas m. m.

Ang. Tagvinduer, se Gruppen Materialer under Metaller.

Materialeforbruget

kan ikke opgives nøjagtigt, fordi Tagstenene leveres i forskellige Formater og Udformninger, alt efter hvilket Teglværk de kommer fra. Nedenfor angives til Orientering omtrentligt Materialeforbrug.

Tagsten: Ca. 17 pr. m² Tagflade.

Rygningssten: Ca. 3½ pr. m Rygning.

Mørtel: Ca. 0,4-0,5 m³ pr. 1000 Tagsten.

Galv. Traad Nr. 18 (til Fastbinding af Tagsten): Ca. 60-80 m eller 0,55-0,73 kg pr. 1000 Tagsten.

1" galv. Rørsøm (til Fastbinding af Tagsten): 200 Stk. eller ½ Pakke pr. 1000 Tagsten.

Tagstensbindere: 200 Stk. pr. 1000 Tagsten.

Lægter 1½" × 2¼": Ca. 3½ m = 5 Alen og 8" pr. m² Tagflade.

4" Søm til Lægning: Ca. 3½ Stk. pr. m² Tagflade (1 Pakke indeholder 450 Stk.).

Murerarbejdet.

Mureren assisterer Tømreren ved Lægteinddelingen. Tagstenene skal i Længderetningen have mindst 7-8 cm Overlæg. Tagstenene oplægges af Hensyn til Vægtfordelingen samtidig og i lige store Mængder paa begge Tagflader. De rettes ind ved Hjælp af Flugtsnore, saa Flugterne bliver lige og vinkelrette paa Rygningen, idet det paases, at Rækkerne faar et passende Overlæg over hinanden i Tværetningen, ca. 4 cm. Tagsten, hvis Form er til Hindring for ordentlig Dækning, udskydes. Hvor Ujævnheder gør det nødvendigt foretages Tilhugning, saaledes at Stenene overalt falder godt sammen. Ved Skotrender og andre synlige Tilhugninger foretages Afhugningen efter Snor. Synlige Huggeflader skal pudses af ved Slibning.

I Tagflader, som bliver dækket paa Undersiden bindes alle Sten, paa øvrige Flader bindes hver 5. Sten. Sten i Udhæng sømnes med 2" galv. Papsøm med bredt Hoved.

Til Fastbinding anvendes 1" galv. Rørsøm og galv. Traad Nr. 18. (Til Fastbinding kan ogsaa anvendes galv. Tagstensbindere af Traad Nr. 16, eller ved særlig fint Arbejde Kobbertraad sømnet med Kobbertacks.)

Alle Sten, hvis Nakke er borthugget, sømnes med 2" galv. Papsøm med bredt Hoved. Tagsten over Murværk henlægges i Blandingsmørtel og sømnes ligeledes med 2" galv. Papsøm med bredt Hoved, den yderste Række i Gavlen gives ca. 3 cm Frem-spring i Forhold til Murfladen.

Tagvinduer og Glastagsten leveres og henlægges i det forlangte Antal.

Rygningssten og Gratsten henlægges i Blandingsmørtel med 5-6 cm Overlæg og hver 3. Sten sømnes med 4" Søm eller bindes. Hvor der er afsat Rille i Murværket for Tilslutning af Taget føres Stenene mindst 6 cm ind.

Ved Tagkøget føres Muren i 1 Stens Tykkelse helt op under Tagstenene.

Efter Lægningen understryges Taget (d. v. s. de indiv. Fuger mellem Stenene, evt. Glastagsten indbefattet, tættes med en Understrygningsmørtel, som helst skal være plastisk, f. Eks. bestaaende af 1 Del Hvidtealk og 3½ Del Sand evt. iblandet Fæhaar. Forskellige hydrauliske Mørtler har vist sig velegnede). Overalt, hvor Understrygning ikke kan finde Sted, forskalles Tagstenene (d. v. s. de udvendige Fuger mellem Stenene tættes med en Forskallingsmørtel, der oftest er Blandingsmørtel). (Falstagsten er paa Grund af deres specielle Udformning vanskelige at forskalle). Forskallingsmørtelen presses saa langt tilbage, at Stenenes Kanter staar frie.

Forskalling udføres ved Rygning og den øverste Række Tagsten, ved Grat, ved Skotrende, hvor Stenene ligger over Mur, ved Udhæng, omkring Skorsten og lignende Steder, samt hvor Tagsten ligger i Rille i Murværket.

Udføres Forskalling eller Understrygning i varmt Vejr, koster Tagstenene forinden med Vand.

Tagsten, som henlægges i Blandingsmørtel, bør forinden vandes. Efter Tagarbejdets Færdiggørelse skal Tagrenderne oprensnes.

Tømrerarbejdet.

Til Lægning anvendes 1½" × 2¼" savskaarne Lægter, der fastgøres med 1 Stk. 4" Søm i hvert Spær. Lægteinddelingen foretages af Mureren og Tømreren i Forening.

Inddelingen bør falde ud med hele Sten ved Rygning og Tag-skæg.

Tilstødning til Gav, Skorsten, Kviste og lignende bør ske med hele Sten. Tømreren skal, inden Lægteinddelingen, rekvirere de fornødne Tagstensprøver hos Mureren med mindst 14 Dages Varsel. (Lægteafstanden vil ved Vingetagsten oftest være 29-30 cm fra Overkant til Overkant, varierende efter Tagstenenes Størrelse, saaledes at der altid er et Overlæg paa mindst 7-8 cm. Ved Falstagsten maa Lægningen udføres særlig omhyggeligt, for at Falsene kan passe nøjagtigt sammen. Det tilraades at foretage Inddelingen paa selve Profilet efter Prøver af den paagældende Tagsten. Hvor det er nødvendigt, foretages Op-retning under Lægterne, f. Eks. ved Ombygninger, hvor Spær-overkanterne ikke længere ligger i Flugt). I Lægterne udstemmes for Rendejern og udskares for Tagvinduer, Ovenlys, Af-træksrør m. v. Paa Siderne af disse Udskaars fastgøres tværgaaende Lægte til Enderne af de øvrige med 4" Søm.

Langs Gratspæret fastgøres en Lægte paa Kant over Taglægtterne med 1 Stk. 4" Søm pr. Samling.

Skotrender mellem Tagfladerne udføres forsænkede til Spær-overkant af 1¼" × 6" ru pløjede Brædder, 2 Stk. paa hver Side af Skotrenden, fastgjort med 2 Stk. 3" Søm pr. Brædt i hvert Kehlskifte. Bag Skorstenene, Aftræksrør bredere end 2 Sten, Af-faldsskakte, Kviste, Ovenlys m. v. udføres Skotrender af 1" × 5" ru pløjede Brædder fastgjort med 3" Søm, med Kantlægte og Paaføring i nødvendig Udstrækning. Skotrende bag Skor-

3	34	348	348.1		348.11	Blad 1
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltag		Tegl paa Lægter	

Maj 1948

stene, Aftræksrør bredere end 2 Sten og Ovenlys udføres med Rygning. Mellem *Lægter i Udhæng* fastsømmes med $2\frac{1}{2}$ " Søm 1" tykke Lister eller Brædder med ca. 1 cm Mellemmrum. (Listerne vælges ofte af samme Bredde som Lægterne. Anvendes høvlede Lister, maa Lægterne i Udhænget høvles paa Undersiden.)

Almindelige *Vindskeder* udføres af $1\frac{1}{2}$ " Planke (oftest) 8" brede (til uhøvlede Vindskeder kan anvendes $1\frac{1}{4}" \times 7"$), fastgjort til Lægteender og Udhængsspær med 1 Stk. galv. $3\frac{1}{2}$ " Søm pr. 30 cm. Dækliste udføres af $1\frac{1}{4}" \times 3"$ og fastgøres til Vindskeden med 2 Stk. galv. $3\frac{1}{2}$ " Søm pr. 50 cm.

(Vindskeder der skæres op mod Stenenes Underside, kan udføres af $1\frac{1}{4}" \times 5"$ sømmet til Lægteender og Udhængsspær med 1 Stk. galv. $3\frac{1}{2}$ " Søm pr. 30 cm.)

Alt *Træ i og mod Mur* stryges med Fugtimprægneringsmiddel. *Prøvelægning* skal udføres.

Blikkenslagerarbejdet.

Blikkenslageren fastgør *Rendejernene* i de to nederste Lægter med 1 Stk. galv. $1\frac{1}{2}$ " eller 2" Søm i hver Lægte.

Zinkskotrender mellem Tagflader udføres forsænket og med Vandkant. (Bredden er i udfoldet Stand i Reglen $\frac{1}{3}$ Pladelængde, 66 cm.) De samles i Længderetningen (sædvanligvis) med Blindfals og fastgøres i begge Kanter for hver 30 cm med $1\frac{1}{2}$ " brede Zinkhafter, der sømmes med 2 Stk. 1" galv. Rørsøm i Kantlægten. Hvor Skotrender munder ud i Tagflader, inddækkes i fornøden Udstrækning med Bly.

Zinkskotrender bag Skorstene, Aftræksrør bredere end 2 Sten og Ovenlys udføres med Rygning og Vandkant og forsynes med Blysten ved Overgang til Tagsten. Langs Sider og Forkant inddækkes med Blyvinge og Zink.

Bag Kvist udføres (evt. forsænket) Skotrende af Zink med Vandkant og forsynet med Blysten i Siderne ved Overgang til Tagsten. Langs Flunker inddækkes med Blyvinge og Zink. (Er Flunkerne zinkbeklædte, føres Flunkebeklædningen ned i Blindfals, hvorunder Blyet fastgøres. Er Flunkerne muret, inddækkes med Zinkløskanter. Ved andre Flunkebeklædninger kan man ofte nøjes med at fastgøre Blyet under Beklædningen med mindst 4 cm Overlæg.) Foran Kvisten inddækkes med Blyvinge (og evt. tillige med Zinkløskant).

Nedstyrnings-skakte inddækkes med Blykrave med paaloddet lodret Stykke, der skal naa ca. 5 cm op over Tagstenene. Blykraven deles i en øverste og en nederste Del, med mindst 6 cm Overlæg. Blykravens lodrette Stykke dækkes af Zinkhætten med mindst 4 cm Overlæg. (Ved Skakte af Lerrør, som føres over Tag med et Rør af Zink Nr. 14, loddes Blykravens lodrette Stykke udvendig paa Zinkrøret.)

Aftræksrør inddækkes med Blykrave (hvis lodrette Stykke loddes udvendig paa Zinkhætten. Zinkhætten fastgøres til Taglægterne ved Hjælp af paaloddede Stropper).

Faldrør inddækkes med Blysten (hvis Tud loddes udvendig paa Rørets Zinkhætte). Blystenenes Størrelse skal være 30×40 cm.

Mast til Nedføring af elektriske Ledninger inddækkes ligeledes med Blysten, (iflg. Regulativ) 40×40 cm, paa Masten fastloddes en Zinktragt, der skal naa mindst 10 cm ned over Blystenens Tud. Bardunen for Masten inddækkes paa tilsvarende Maade. Hvor *Tag støder mod Mur* inddækkes med Blyvinge og Zinkløskanter.

Til *Tagarbejdet* anvendes Zink Nr. 12 (evt. Nr. 14) og 1,25 mm Blyplade.

Zink fastgøres med galv. Murhager, 8 mm med 50 mm Lap og 60 mm Stift.

Bly fastgøres med smedede, galv. $1\frac{1}{2}$ " Søm med bredt Hoved eller lign., 1 Stk. for hver ca. 10 cm, anbragt ca. 1 cm fra Blyets Kant i Fuge eller Træflunke. Hvor det fastgøres under Tagsten, anvendes dog galv. 1" Papsøm, Afstand 5 cm.

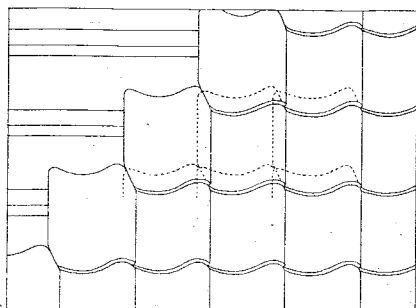
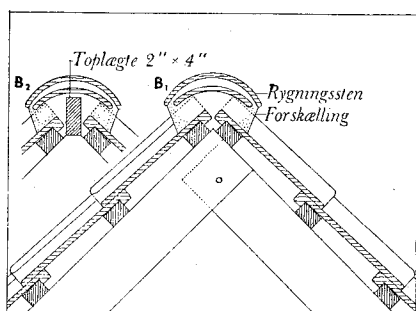
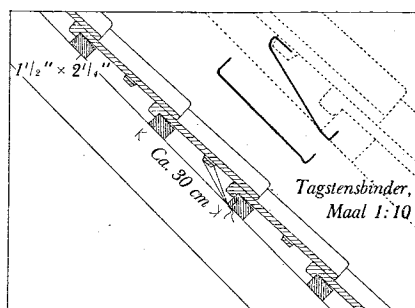
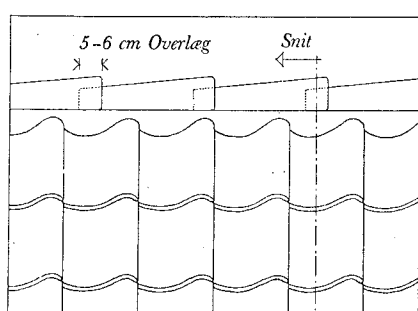
Vandrette Løskanter udføres med ca. 12 cm Tilsnit, Anreifning og 1 cm Ombukning forneden, foroven føres Zinken 2 cm ind i Fugen med 1 cm ombukket Kant. Der anbringes en Hage for hver 50 cm. Løskanterne samles i Længderetningen med 2 cm Overlæg og fastholdes over Samlinger med en Hage. Der loddes ikke i Samlingen. *Aftrappede Løskanter* udføres med Tilsnit afpasset efter Skiftgangen og Taghældningen, iøvrigt som lige Løskanter. Der anvendes mindst 2 Murhager pr. Løskant. (Ved særlig stejle Tage, eller hvor der iøvrigt anvendes særlig store Løskanter, maa anvendes større Murhager end ovenfor beskrevet.)

Zinkens Overlæg over Bly skal være mindst 4 cm, maalt vinkelret paa Tagfladen.

Blyvingerne udføres med ca. 20 cm Tilsnit, dog saaledes, at Blyet overalt naar ca. 10 cm ud over Tagstenene. (Hvor Genembrydningen ikke gaar op med hele Sten, maa Blyvingens Bredde rette sig herefter.)

3	34	348	348.1		348.11	Blad 2
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltagte		Tegl paa Lægter	

Maj 1948

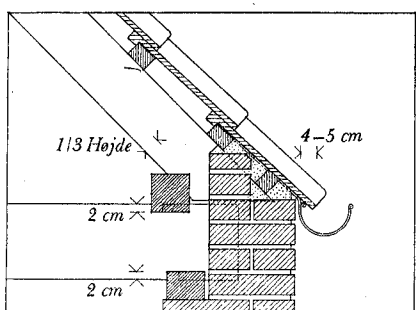
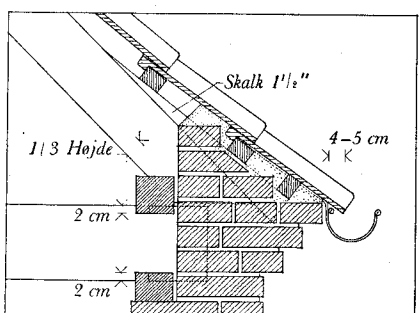
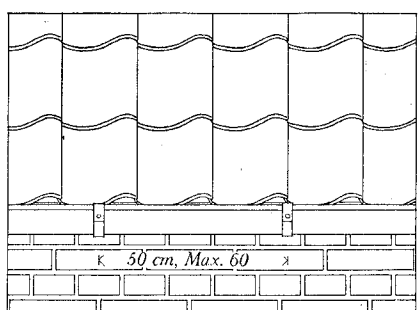
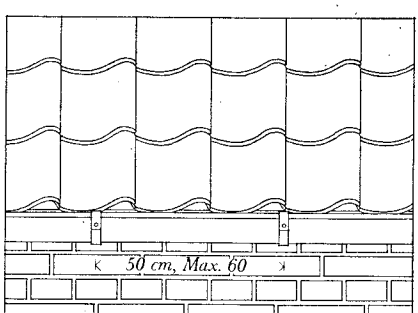
A. Tagflade.**B. Rygning. B1. Sædvanlig Udførelse, uden Toplægte
B2. Sjældnere Udførelse, med Toplægte**

A. Til Lægting anvendes som Regel $1\frac{1}{2}'' \times 2\frac{1}{4}''$ savskaarne Lægter, der fastgøres med et $4''$ Søm i hvert Spær. Lægteinddelingen foretages af Mureren og Tømreren i Forening. Lægteafstanden vil ved Vingesten oftest være 29-30 cm fra Overkant til Overkant, varierende efter Fabrikatet. Ved Falstagsten, hvor Falsene skal passe nøjagtigt sammen, tilraades det at foretage Inddelingen paa selve Profiliet efter Prøver af den paagældende Tagsten. I Tagflader, som bliver dækket paa Undersiden, fastbindes alle Tagsten, i øvrige Tagflader bindes hver 5. Sten. Til Fastbinding anvendes normalt $1''$ galv. Rør-søm og galv. Traad Nr. 18 (19) eller særlige Tagstensbindere af galv. Traad Nr. 16, Længder: $4''$ - $4\frac{1}{2}''$ - $5''$ - $5\frac{1}{2}''$ - $6''$ - $7''$ og $8''$. Ved bedre Løsninger anvendes Kobbertacks og Kobbertraad.

Rygningsstenene lægges i Blandingsmørtel og forskælles tillige med den øverste Række Tagsten.

B1. Alle Rygningssten bør fastgøres med 2-3 mm galv. Traad, hvis to frie Ender kroges og forankres i Mørtelen. Mellem de øverste Lægter udlægges Tagstensbrokker for at drøje paa Mørtelen og for at hindre den i at løbe ned.

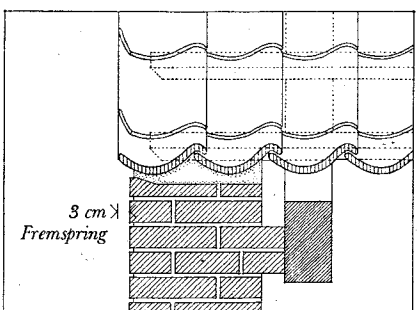
B2. Til Topplægte anvendes $1\frac{1}{2}'' \times 4''$ eller $2'' \times 4''$, der fastgøres med 2 Stk. $3\frac{1}{2}''$ Søm i hvert Spærfag, sømset skraat fra hver Side. Topplægten bør fugtimpregneres. Alle Rygningssten sømnes til Topplægten med galv. $4''$ Søm.

C1. Tagskæg.**C2. Tagskæg. Med Gesims.**

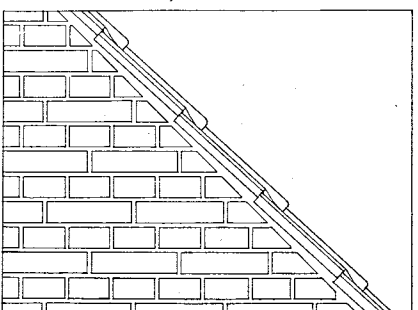
C1. Ved Tagskæget føres Muren i $\frac{1}{4}$ Stens Tykkelse op under Tagstenene. Tagstenenes Bund bør rage 4-5 cm ud i Renden. Angaaende Oplægning og Fastgørelse af Tagrende se under »Afvanding af Tagflader«.

Den nederste Lægte bør stilles paa Kant, saaledes at den nederste Række Tagsten faar samme Hældning som de øvrige. Lægter i og mod Mur bør fugtimpregneres. Tagsten over Mur sømnes til Lægten med $2''$ galv. Papsøm med bredt Hoved.

C2. Ofte afsluttes Muren med Gesims, og Spærene forsynes med Skalke, hvorved man opnaar, at Regnvand i Tilfælde af Overfyldning af Tagrende ikke driver ned ad Muren.

D1. Afslutning i Gavl.

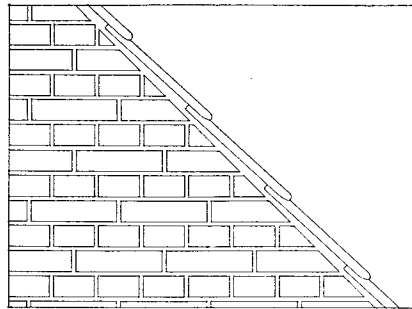
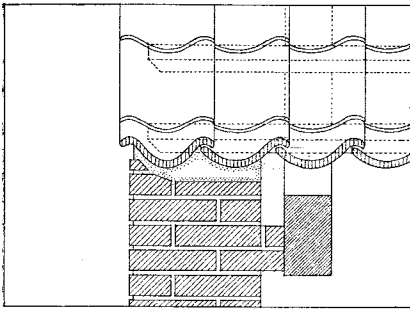
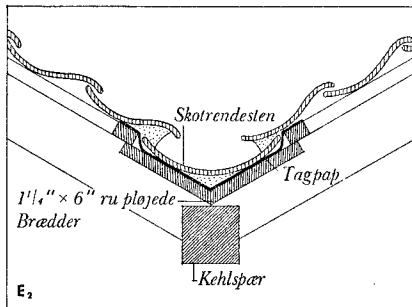
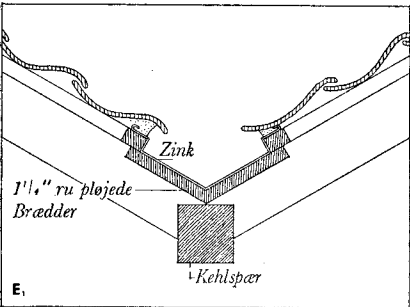
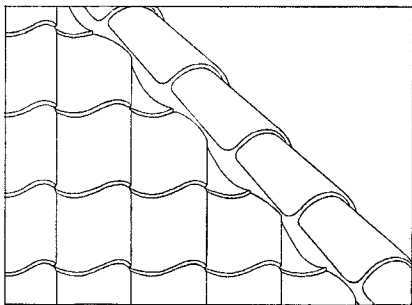
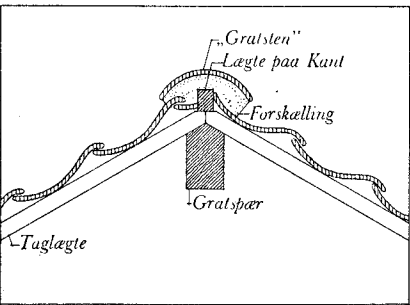
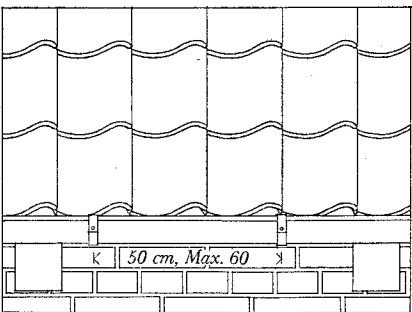
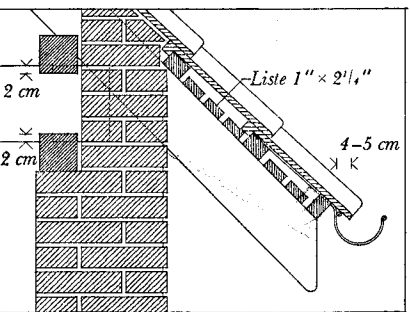
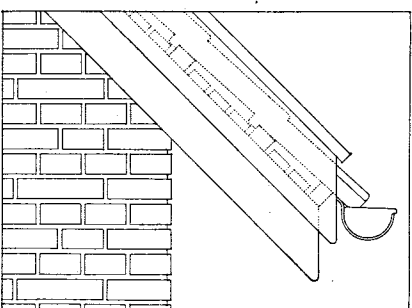
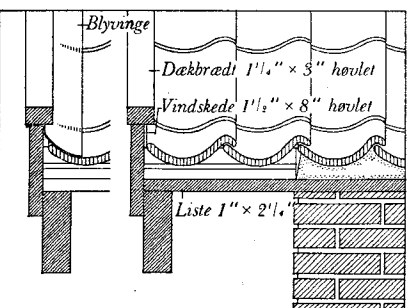
Maal 1:20

D1. Tagstenene over Gavlmuren henlægges i Blandingsmørtel, sømnes med $2''$ galv. Papsøm med bredt Hoved og forskælles. Den yderste Række gives ca. 3 cm Frem-spring for Murfladen. De øverste Mursten maa hugges til efter Tagstenenes Form, hvis ikke Fugen mellem Mur og Tagsten skal blive for stor. For at denne Fuge kan blive lige stor paa begge Sider af Gavlen, maa der tages Hensyn til Højdeforskellen mellem Tagstenenes Kanter paa den ene og den anden Side af Gavlen. Opmærksomheden henledes paa, at man normalt vil faa en Række Murstensflækker af varierende Størrelse langs Tagfladerne. Ved Falstagsten hugges ofte Sidefalsen af, hvor den ellers vilde være synlig i Gavlen.

3	34	348	348.1		348.11	Blad 2
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltag		Tegl paa Lægter	

Maj 1948

D2. Afslutning i Gavl. Med dobbeltvingede Sten**E. Skotrende mellem Tagflader. E1 Med Zinkbeklædning. Snit vinkelret paa Kehlspar
E2. Med Skotrendesten. Snit vinkelret paa Kehlspar****F. Grat. Snit vinkelret paa Gratspar****G. Udhæng ved Tagskæg.****H1. Udhæng ved Gavl. Vindskede med Dækbrædt**

Maal 1:20

D2. Til Gavlafslutning kan anvendes specielle dobbeltvingede Tagsten, saaledes at de synlige Kanter af Tagstenene fremtræder ens paa begge Sider af Gavlen.

E1. Underlaget bør forsænkes for at skaffe størst mulig Afstand fra Tagsten til Skotrendebund. Hvert Brædt fastgøres med 2 Stk. 3" Søm i hvert Kehlskifte. Evt. anvendes i Stedet kilskaarne Brædder. Beklædningen udføres af Zinkplader Nr. 12, udfoldet ca. 66 cm brede (ved Smaahuse ofte 50 cm) og 100 cm lange. De samles i Længderetningen sædvanligvis med Blindfals og fastholdes for hver 30 cm i begge Kanter med 4 cm brede Zinkhafter sømmed til Kantlægten med 2 Stk. galv. 1" Rørsøm.

E2. Til Skotrender fremstilles specielle Tagsten, Skotrendesten. Af Hensyn til Tagets Tæthed beklædes Underlaget med to Lag Tagpap Nr. 00, der fastsømmes med 1" galv. Papsøm. Skotrendestene henlægges i Blandingsmørtel med 5-6 cm Overlæg og forskælles.

F. Langs Gratspar fastgøres ovenpaa Taglægterne en Lægte paa Kant med 1 Stk. 4" Søm pr. Samling. Graten afdækkes med alm. Rygningssten henlagt med 5-6 cm Overlæg i Blandingsmørtel. Alle »Gratsten« sømmed til Kantlægten med galv. 4" Søm og forskælles. Alle Tagsten, hvis Nakke er hugget bort, fastsømmes med galv. 2" Papsøm med bredt Hoved.

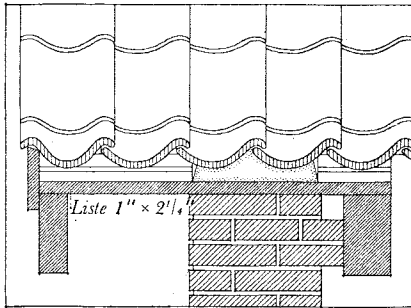
G. Den nederste Lægte bør stilles paa Kant, saaledes at den nederste Række Tagsten faar samme Hældning som de øvrige. Ofte anbringes, væsentligst af æstetiske Grunde, en Listebeklædning mellem Lægterne i Udhængen. Listerne kan f. Eks. være 1" x 2 1/4" svarende til Lægternes Bredde fastgjort med 2 Stk. 2 1/2" Søm pr. Spar. Tagstenene i Udhængen sømmed til Lægterne med galv. 2" Papsøm med bredt Hoved, da Listerne umuliggør normal Binding. Tagsten i Udhæng forskælles ofte, men det har ingen praktisk Betydning. Aabningerne mellem nederste Lægte og Tagsten bør lukkes, hvis man vil hindre Smaafugle i at bygge Rede i Udhængen.

Lister i Gavluhdæng fastgøres i Udhængssparret og i første Spar bag Gavlen som ved G (se denne). Listerne fugt-impregneres, da de over Gavluren omgives af Blandingsmørtel. Tagstenene fastgøres som ved G.

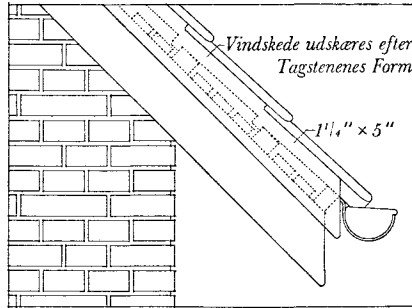
H1. Taget afsluttes med Vindskeder, sædvanligvis 1 1/2" x 8" høvlet eller 1 1/4" x 7" uhøvlet, der fastgøres skiftevis i Udhængsspar og i Lægteenderne med galv. 3 1/2" Søm, Afstand 30 cm. Foroven afdækkes med 1 1/4" x 3" Dækbrædt fastgjort med 1 Stk. galv. 3 1/2" Søm for hver 50 cm. Da Dækbrættet bør anbringes saa tæt over Tagstenene som muligt, vil det som Regel være nødvendigt at udsikere i det for Rygningsstenene. Vil man i særlig Grad beskytte Vindskedens Inderside, kan der under Dækbrættet anbringes en ca. 15 cm bred og 1,25 mm tyk Blyvinge, der hæftes med 1" galv. Papsøm for hver 50 cm og bankes ned over Tagstenene. Vil man forege Dækbrædtets Varighed, kan det udføres af Eg, fastgjort med 1 Stk. galv. Skrue, 3" Nr. 14 for hver 50 cm, eller det beklædes med Zink Nr. 12.

3	34	348	348.1		348.11	Blad 3
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltag		Tegl paa Lægter	

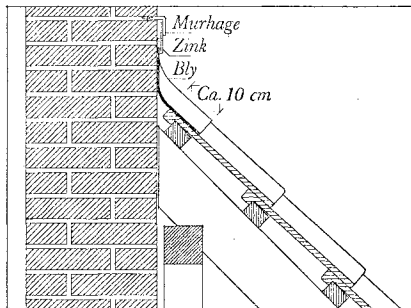
Maj 1948

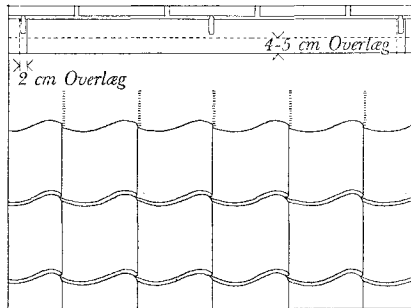
H2. Udhæng ved Gavl. Vindskede uden Dækbrædt

H2. Ønsker man en mindre bred Afslutning paa Tagfladen end ovenfor beskrevet, føres Tagstenene saa langt ud over Udhængsspæret, at Vindskeden kan skæres op mod deres Underside. Vindskeden kan i saa Fald udføres af $1\frac{1}{4}'' \times 5''$. Tagstenene bør springe frem for Vindskeden. Til denne Løsning er de under D2 nævnte dobbeltvingede Tagsten velegnede.

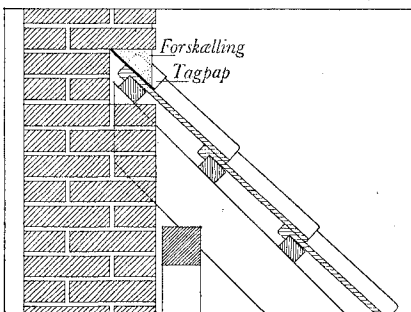
J1. Vandret Sammenskæring mellem Mur og Tagflade. Inddækning med Blyvinger og Zinkløskanter. Bedre Løsning

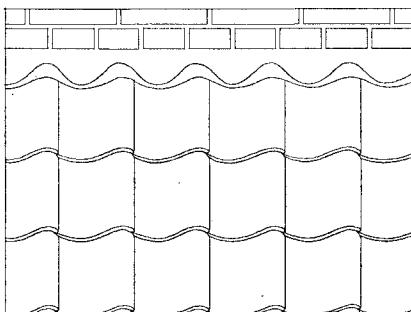
J1. En 1,25 mm tyk Blyvinge bankes op langs Muren og ned over Tagstenene. Den fastgøres med galv. $1\frac{1}{2}''$ smedede Søm med bredt Hoved eller lign. sømmet i en Fuge med ca. 10 cm Afstand. Den samles i Længderetningen ved en simpel Overlapning med 6 cm Overlæg.

Zinkløskanterne udføres af Zink Nr. 12, 1 m lange med ca. 12 cm Tilsnit, og fastgøres med galv. Murhager (8 mm, 50 mm Lap og 60 mm Stift) for hver ca. 50 cm.

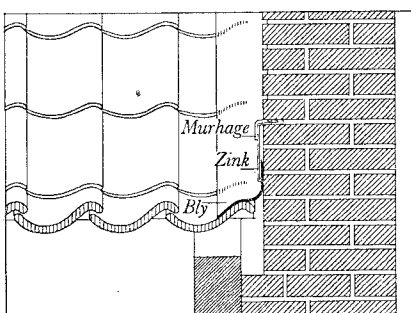
De samles i Længderetningen med 2 cm Overlæg med en Hage over Samlingen. Af Hensyn til Zinkens Udvidelse loddes Samlingen ikke.

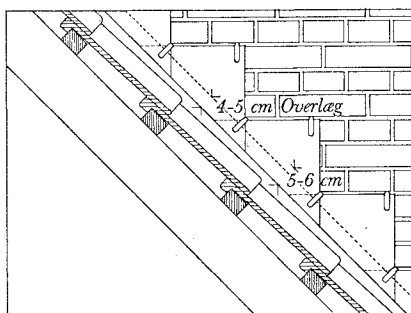
J2. Vandret Sammenskæring mellem Mur og Tagflade. Indmuring i Fals. Simplere Løsning

J2. Der udspares $\frac{1}{2}$ Stens Fals i Murværket. Tagstenene føres godt ind i Falsen og forskalles. Paa den øverste Række Tagsten kan anbringes en Strimmel Tagpap eller Karduspapir inden Tilstrygningen, hvorved Mørtelen mellem Mur og Tagsten hindres i at revne, naar Taget arbejdes. Ved Brandmur skal Lægterne holdes $\frac{1}{4}$ Sten fra Murens modsatte Side. Spærender mindst $\frac{1}{2}$ Sten.

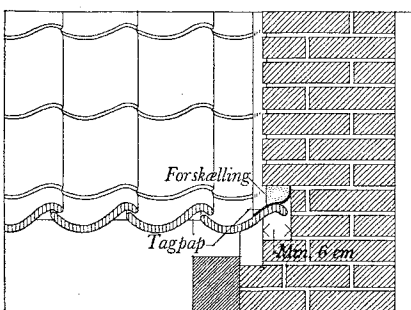

K1. Skraa Sammenskæring mellem Mur og Tagflade. Inddækning med Blyvinger og Zinkløskanter. Bedre Løsning

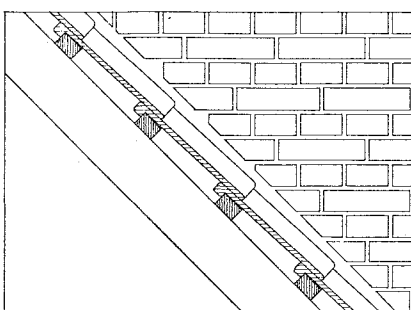

K1. Inddækningen svarer i sit Princip til J1 (se denne). Zinkløskanterne udføres aftrappede efter Skiftegangen, fastgjort med to galv. Murhager pr. Løskant. Fra Skæringen mellem Blyets og Løskantens Overkanter maa Zinkens Umbukning i Fugen bankes op langs Muren eller klippes bort, for at Blyet kan passere.

Blyvingen skal naa ca. 10 cm ud over Tagstenene.

K2. Skraa Sammenskæring mellem Mur og Tagflade. Indmuring i Fals. Simplere Løsning

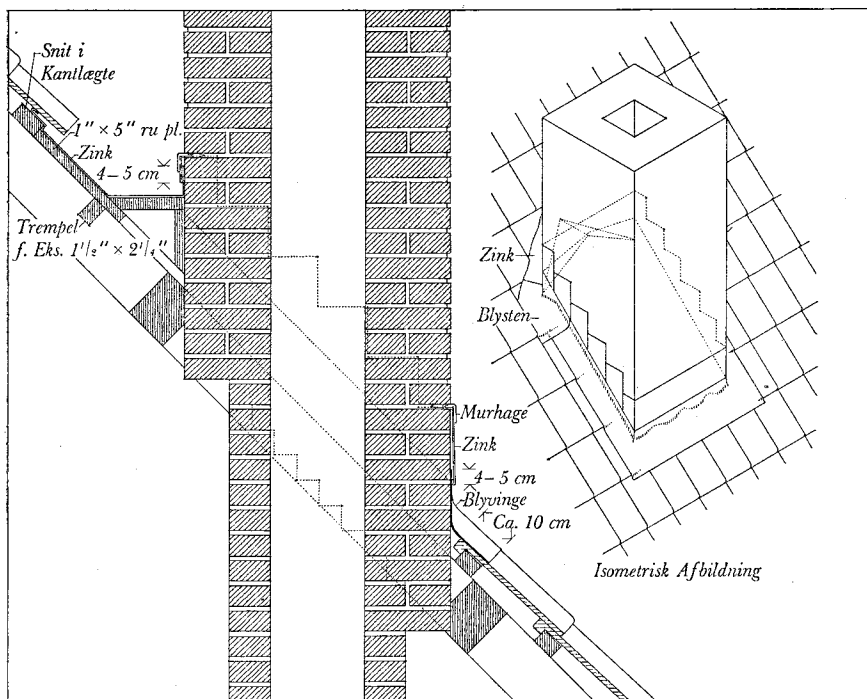

K2. Løsningen svarer i sit Princip til J2 (se denne). Der udspares saa bred en Fals i Murværket, at Tagstenene kan føres mindst 6 cm ind i Falsen.

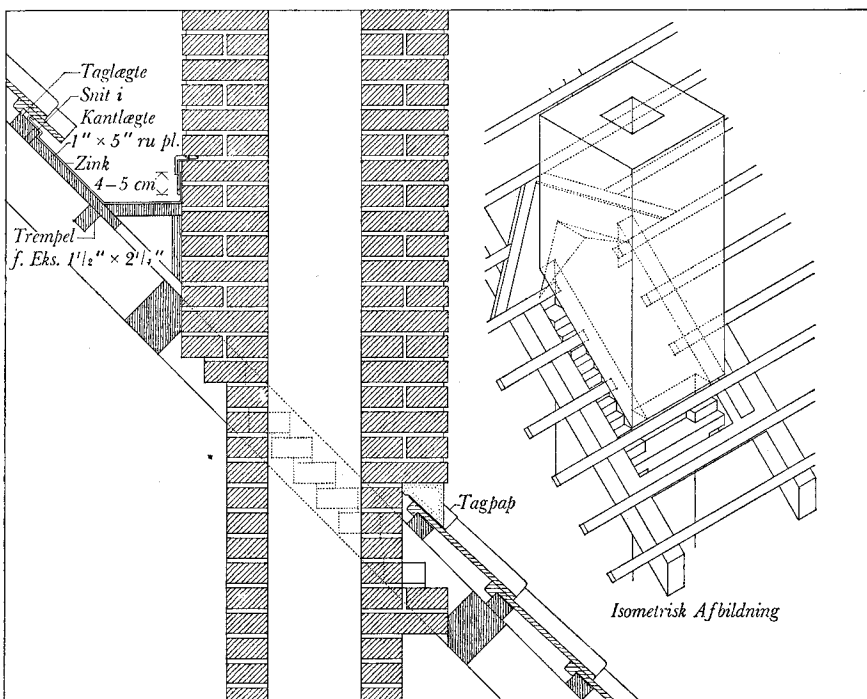
Hvis man vil undgaa de afhuggede Murstensflækker af varierende Størrelse langs Tagfladen, kan man f. Eks. enten arbejde med en Taghældning, der passer til Murstenenes Aftrapning, eller man kan arbejde med et Standerskifte langs Tagfladen.

3	34	348	348.1		348.11	Blad 3
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltagte		Tegl paa Lægter	

Maj 1948

L1. Skorsten. Inddækning med Bly og Zink. Bedre Løsning

L2. Skorsten. Indmuring i Fals. Simplere Løsning

L. Skotrende bag Skorsten udføres med Rygning af 1"×5" ru pløjede Brædder fastgjort i Spær og i Trempel med 2 Stk. 3" (2½") Søm hvert Sted. Rygningen udføres over en Trekant ligeledes af 1"×5" ru pløjede Brædder og hviler af paa Underlaget, den samles og fastgøres til Underlaget med 2" (1½") Søm. Langs Skotrenden anbringes Kantlægte fastgjort i Spær og i Trempel. Skotrenden beklædes med Zink Nr. 12 forsynet med Vandkant og fastgjort til Kantlægten med Zinkhafter som ved E1 (se denne).

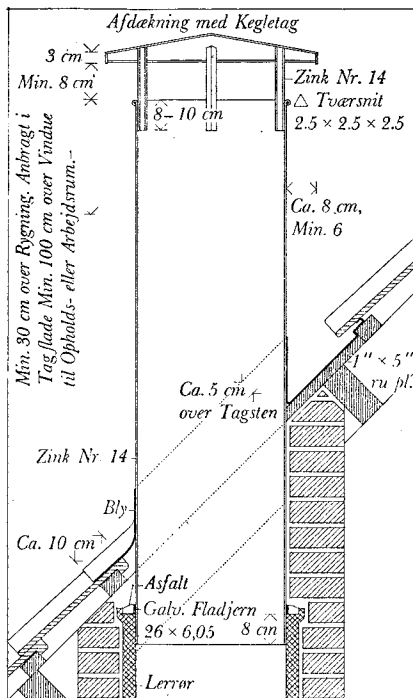
Fugen mellem Zinkbeklædningen og Tagstenen udfyldes med Mørtel. Ved Overgang til Tagsten anbringes en 1,25 mm Blysten, som fastgøres under Zinken enten med 4 cm Overlæg og Hafter eller 1" Overlæg og Lodning. Under Blystenene udføres Paaforing med Træ, saaledes at Højdeforskellen mellem Underlag og Tagstensbund udlignes.

L1. Skorstenspiiben føres gennem Tagværket og inddækkes med 1,25 mm Blyvinge og Zink Nr. 12. Skotrenderyggens Zinkbeklædning bøjes op langs Skorstens Bagside og dækkes med lige Zinkløskanter som ved J1, skraat tilskaarne forned. Gøres Skotrenderyggen meget høj, inddækkes i Stedet med aftrappede Løskanter. Er Tagfladen bag Skorstenene stor, bør Løskanten eller -kanterne gøres højere af Hensyn til evt. Sne. Langs Sider og Forside inddækkes henholdsvis med aftrappede og lige Løskanter og Blyvinger som ved J1 og J2 (se disse). Blyvingerne i Siden føres ind under Blystenene ved Overgangen til Skotrenden med et Overlæg paa mindst 6 cm. Blyvingerne skal naa ca. 10 cm ud over Tagstenene i Sider og Forside.

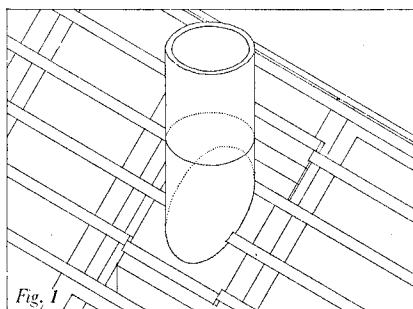
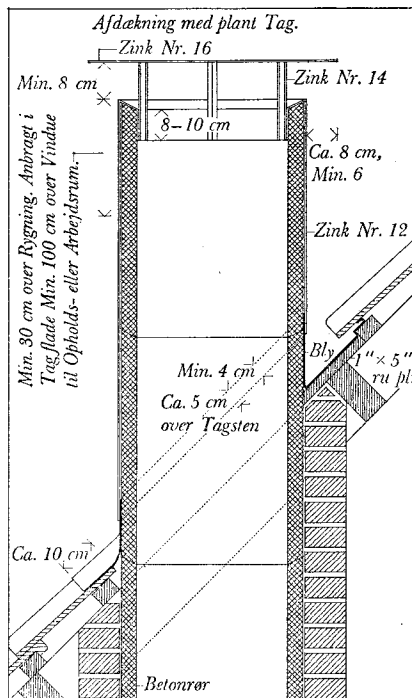
2. Ved simple Udførelse af Skorstensinddækning udspares ½ Stens Fals i Sider og Forside. Tagstenene føres godt ind i Falsen og forskalles. Inden Tilstrygningen anbringes paa Tagstenene en Strimmel Tagpap eller Karduspapir, hvorved Mørtelen mellem Mur og Tagsten hindres i at revne, naar Taget arbejdes. Skotrendebeklædningen og Anvendelse af Blysten ved Overgang til Tagsten samt Inddækning ved Bagside udføres som ved L1. Blystenene føres ind i Udkragningen.

3	34	348	348.1	348.11	Blad 4
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltag	Tegl paa Lægter	

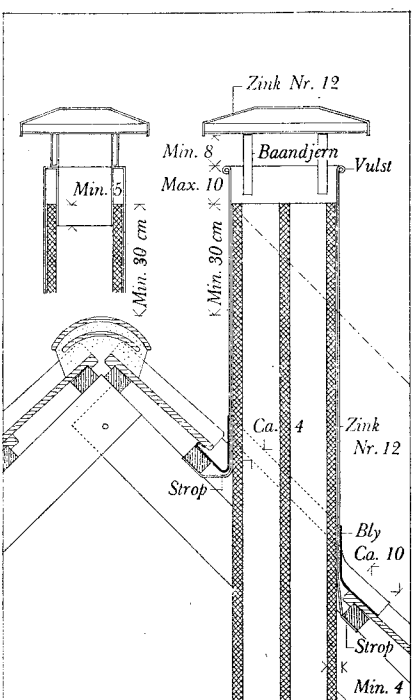
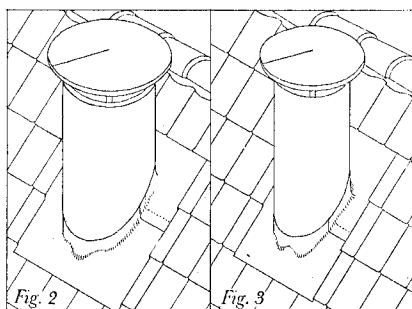
Maj 1948

M. Affaldsskakt.

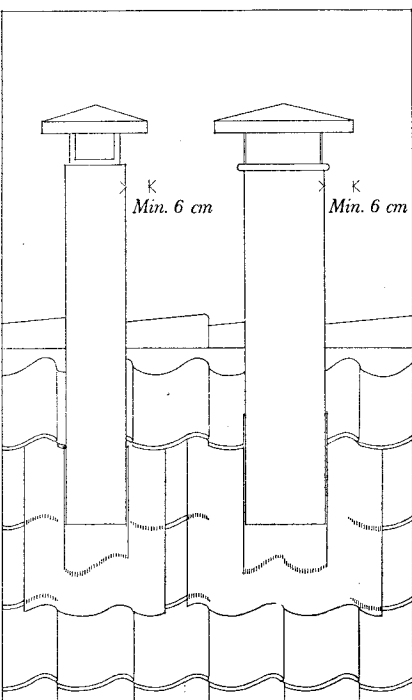

M. Affaldsskakt. Fig. 1: Før Inddækning. Fig. 2: Ved Betanrør. Fig. 3: Ved Lerrør.

N1. Aftræksrør. Med Hætte af Zink

Maal 1:20

M. Bag Affaldsskakt udføres Skotrende af 1" x 5" ru pløjede Brædder fastgjort i Spær og Trempel med 2 Stk. 3" (2 1/2") Søm hvert Sted. Rørets Runding overflødiggør Rygning. Betonskakte inddækkes med 1,25 mm Blykrave med paaloddet lodret Stykke. Kraven er delt i et øvre og et nedre Stykke med mindst 6 cm Overlapning. Blykraven fastgøres til Lægten bag Skotrenden med galv. 1" Papsøm, Afstand 5 cm. Zinkhætten trækkes ned over Kravens lodrette Stykke og holder denne fast. Fugen mellem Bly og Tagsten udfyldes med Mørtel. Zinkhætten afdækkes med Kegletag eller plant Tag, der fastgøres til Hætten enten som vist paa Tegningen, med trekantede Zinkrør, som loddes til Hætte og Tag, eller med 1" Baandjern, 4,19 eller 5,15 mm, som nittes eller boltes (med Messingbolte) paa Hætten. Baandjernene bøjes efter Zinktagets Smig paa et Stykke paa ca. 10 cm og loddes fast.

Ved Skakte af glaserede Lerrør, hvor Skakten føres over Tag med et Rør af Zink Nr. 14, fornedet forsynet med paanittet galv. Baandjern, loddes Blykraven til Zinkrøret. Zinkrøret forstærkes foroven enten med en Umbukning med indlagt galv. Jerntraad eller galv. Baandjern, 1" x 4,19 eller 5,15, som nittes eller boltes paa (med Messingbolte). Inddækningen er iøvrigt som ved Betonskakte.

I København skal Tilladelse til at benytte denne Form for Udmunding i Taget indhentes i hvert enkelt Tilfælde. Normalt vil en Løsning som ved Betanrør blive krævet. Blyet loddes i saa Fald indiv. til Zinkhætten.

N1. Langs Aftræksrørets Sider anbringes tværgaaende Lægter fastgjort til de øvrige med 4" Søm.

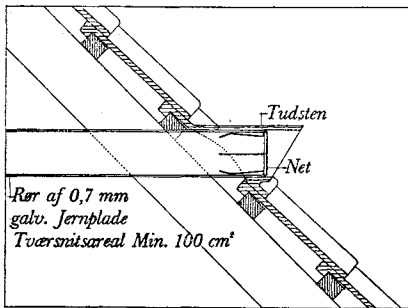
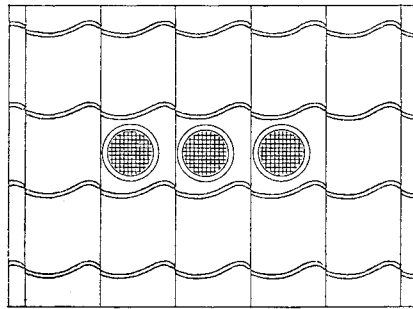
Mindre Aftræksrør inddækkes med en 1,25 mm Blykrave med lodret Tud (evt. paaloddet lodret Stykke) som loddes udv. til Rørets Zinkhætte. Blykraven fastgøres til Lægten bag Røret med galv. 1" Papsøm, Afstand 5 cm. Fugen mellem Bly og Tagsten udfyldes med Mørtel. Forneden paa Zinkhætten loddes 1" brede Zinkstroppe, som fastgøres til Undersiden af Lægterne med galv. 1" Papsøm.

Ved større Aftræksrør eller Aftrækskolonner loddes Blykravens lodrette Stykke indiv. til Zinkhætten, fordi man ved længere Strækninger let risikerer, at Blyet nogle Steder gaar fra. Over Blyet loddes Zinkstroppe til Fastgørelse af Hætten som ovenfor nævnt. Er Aftræksrøret bredere end 2 Sten, udføres Skotrende og Inddækning svarende til L 1 (se denne).

Hvis Afstanden fra Lægten bag Røret til dets Bagside bliver for stor, indskydes et Stykke Lægte til Støtte for Blyet. Dette Lægestykke kan anbringes mellem de tværgaaende Lægter. Foroven afsluttes Zinkhætten med Vulst (ang. Vulst se Tagrender), som giver Hætten Stivhed. Hvor det drejer sig om et enkelt Rør, kan Hætten ogsaa afsluttes som vist tilvenstre paa Tegningerne. Zinkhætten afdækkes med et Zinktag, der fastgøres som ved Affaldsskakt (se M). Ved det enkelte Rør er vist Stivere udført af en U-formet Zinkstrimmel. Denne Løsning bør ikke anvendes ved Afslutning med Vulst, fordi Loddefladen forneden i saa Fald bliver for ringe. Hvor særlige Forhold taler derfor, kan Hætten afsluttes parallelt med Tagfladen efter den viste stiplede Linie.

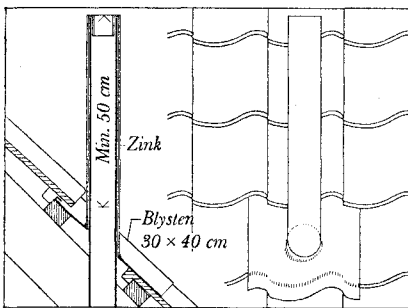
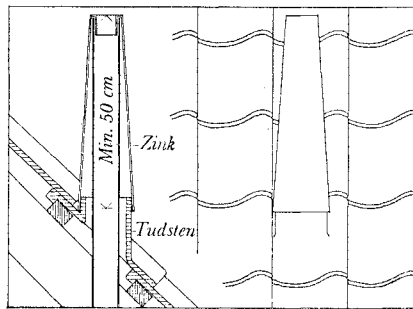
3	34	348	348.1		348.11	Blad 4
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltage		Tegl paa Lægter	

Maj 1948

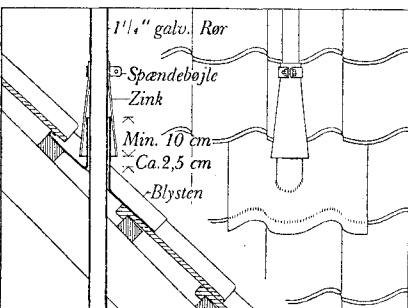
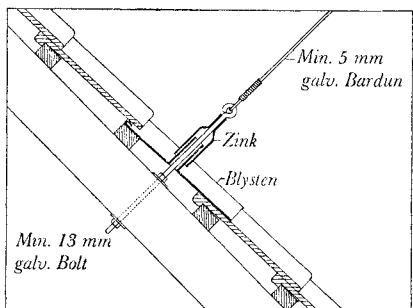
N2. Aftræksrør. Med Tudsten

N2. Aftræksrørene føres til vandrette Kanaler af 0,7 mm galv. Jernplade (forblyet Jernplade ved Aftræk fra Gasildsteder) med et Tværsnitsareal paa mindst 100 cm² (Diameter 11,3 cm), som forbindes med Tudtagsten, Tudsten i begge (modstaaende) Tagflader, Tudsten i begge fra Pladejernrøret, maa der foretages Udkæring, og Tudstenen bæres f. Eks. af et indlagt Fladjernsstykke.

NB: Hvis Lægten forlanges fjernet 4 cm fra Pladejernrøret, maa der foretages Udkæring, og Tudstenen bæres f. Eks. af et indlagt Fladjernsstykke.

O1. Faldrør. Med Blysten**O2. Faldrør. Med Tudsten**

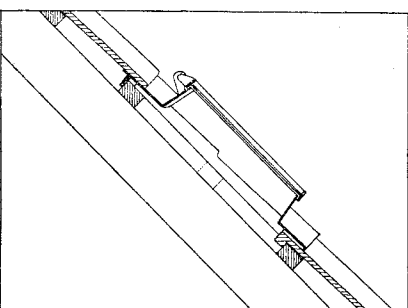
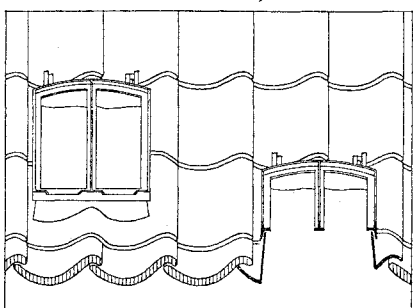
O1. Faldrør inddækkes med en Blysten af 2 mm Plade, udfoldet 30 cm bred og 40 cm lang, med en ca. 1 cm lodret Tud, som loddes udvendig paa Rørets Zinkhætte. Ofte deles Zinkhætten i en nederste Del, som er loddet til Blystenen, og en øverste ca. 20 cm høj Del, som skydes ned over den nederste. Blystenen fastgøres til Lægten med galv. 1" Papsøm, Afstand 5 cm. Fugen mellem Blysten og Tagsten tilstryges med Mørtel. Blystenen kan evt. erstattes med Zink Nr. 14, men Zinken giver paa Grund af sin Stivhed en daarligere Samling.

P. Mast for Indføring af elektriske Ledninger.

O2. Til Gennemføring af Faldrør fremstilles Tagsten med lodret Tud, anvendelig ved Taghældninger paa omkring 45°. Zinkhætten maa i saa Fald være konisk og maa saa langt ned over Tuden som muligt.

P. Masten inddækkes med en Blysten af 2 mm Plade, med en ca. 15 cm høj Tud og fastgøres som ved O1 (se denne). Blystenen kan erstattes med Zink Nr. 14. Blystenen eller Pladen skal ifølge Regulator være mindst 40x40 cm. Paa Masten fastspændes eller fastloddes en konisk Zinktragt (Zink Nr. 12), som skal naa mindst 10 cm ned over Tuden. Bardunen, som skal være af mindst 5 mm galv. Staaltraad, inddækkes paa tilsvarende Maade og fastgøres med en mindst 13 mm tyk galv. gennemgaende Bolt f. Eks. i et Spær.

Inddækningsplader med Tud og tilsvarende Tragte passende til forskellige Taghældninger findes i Handelen parate til Brug.

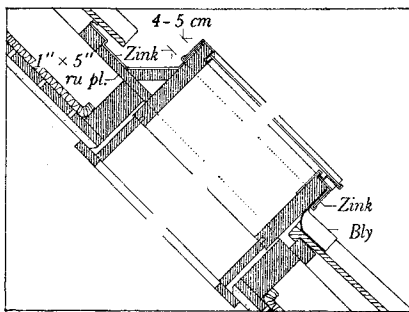
Q. Tagvindue.

Q. Til de fleste forskellige Fabrikater af saavel Vingetagsten som Falstagsten findes specielle Støbejernsvinduer, udformet saaledes at de falder ind i Tagfladen ligesom Tagstenene, hvorved særlig Inddækning undgaas. Langs Siderne af Tagvinduet anbringes en Lægte, som sømmes til de øvrige med 4" (3 1/2") Søm. Tagvinduer (se under disse) leveres ogsaa med Fals indvendig til Snedkertil sætninger.

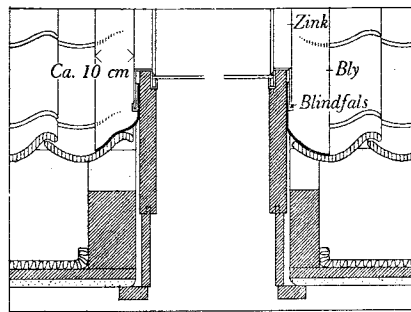

3	34	348	348.1	348.11	Blad 5
Konstruktioner	Tage	Tagdækning	Tegltag	Tegl paa Lægter	

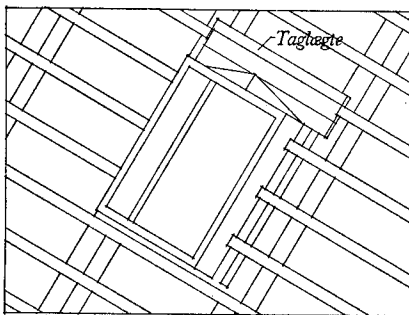
Maj 1948

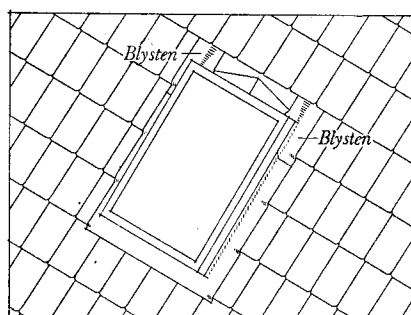
R. Ovenlys.

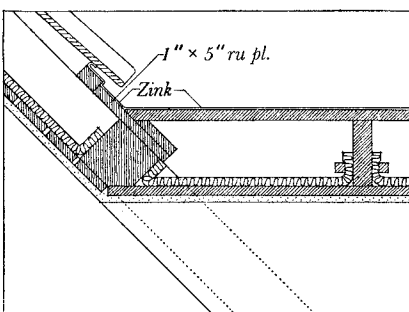
R. Bag Ovenlys udføres Skotrende med Ryg af 1"×5" ru pløjede Brædder fastgjort i Spær eller Trempel med 2 Stk. 3" (2½") Søm hvert Sted. Skotrenden beklædes med Zink Nr. 12 forsynet med Vandkant og fastgjort til Lægten bag Ovenlyset som ved E 1 (se denne). Zinken bøjes op langs Ovenlysets Bagside. Fugen mellem Zink og Tagsten udfyldes med Mørtel. Ved Overgang til Tagsten anbringes en 1,25 mm Blysten, som fastgøres under Zinken enten med 4 cm Overlæg og Hafter eller 1" Overlæg og Lodning. Under Blystenene udføres Paaforing med Træ, saaledes at Højdeforskellen mellem Underlag og Tagstensbund udlignes. I Sider og Forside inddækkes med 1,25 mm Blyvinge, som fastgøres til Karmen samtidig med Blindfalsen. Blyvingen føres mindst 6 cm ind under Blystenene og skal naa ca. 10 cm ud over Tagstenene. Ved mindre Ovenlys, hvor Zinken ikke fastgøres med Blindfals, sømmes Blyvingen til Karmen med galv. 1" Papsøm, Afstand 5 cm. Ved store eller høje Ovenlys udføres Skotrenden med Kantlægning som ved Skorsten (se L).

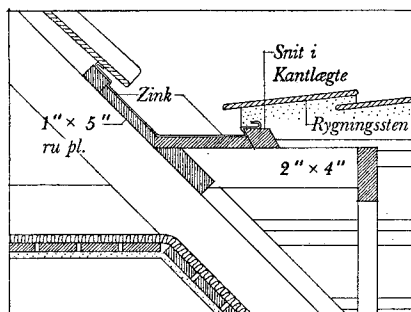
R. Ovenlys. Før Inddækning

Efter Inddækning

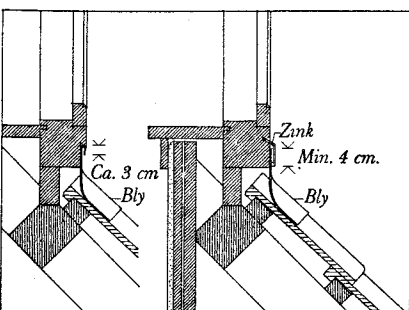

S. Kvist. Kvisttag med lav Hældning

Kvisttag med stejl Hældning (f. Eks. Tegltage)

S. Skotrende ved Kvisttag udføres af 1"×5" ru pløjede Brædder, ved stejl Kvisttage svarende til Skorsten (se L), ved lave Hældninger eller hvis Kvisttaget har Fald fremefter svarende til Ovenlys (se R). Skotrenden beklædes med Zink Nr. 12, der samles og fastgøres som ved Kehlen (se E 1). Langs Flunkerne anbringes 1,25 mm Blyvinger, som fastgøres under Flunkebeklædningen med galv. 1½" smedede Søm med bredt Hoved eller lign. for hver ca. 10 cm (afhængig af Beklædningen), Overlæg mindst 4 cm. Er Flunkerne zinkbeklædte, fastgøres Blyet samtidig med Blindfalsen, hvormed Beklædningen afsluttes. Er Flunkerne muret, inddækkes med aftrappede Zinkløskanter. Foran Kvisten inddækkes ligeledes med Blyvinge, sømmet som ved Flunkerne, hvorover der med 4 cm Overlæg anbringes lige Zinkløskanter fastgjort med ⅝" eller ¾" Hagestifter i en Rille under Vinduesfalsen, eller Blyet fastgøres direkte i en Udfalsning i Karmen med et ca. 3 cm Omslag til at dække Sømhovederne.

S. Kvist.

